

Areszt Śledczy w Warszawie-Grochowie - jedyna w okręgu warszawskim jednostka penitencjarna dla kobiet

Areszt Śledczy w Warszawie-Grochowie przeznaczony jest dla tymczasowo aresztowanych kobiet pozostających do dyspozycji prokuratur i sądów z obszaru właściwości: Prokuratury Regionalnej w Warszawie, Prokuratury Okręgowej w Warszawie, Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie, Prokuratury Okręgowej w Ostrołęce, Prokuratury Okręgowej w Radomiu, Prokuratury Okręgowej w Siedlcach, Sądu Okręgowego w Warszawie, Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, Sądu Okręgowego w Ostrołęce, Sądu Okręgowego w Radomiu, Sądu Okręgowego w Siedlcach, Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie, Wojskowego Sądu Garnizonowego w Warszawie, Prokuratury Rejonowej w Ciechanowie, Prokuratury Rejonowej w Płońsku, Sądu Rejonowego w Ciechanowie, Sądu Rejonowego w Płońsku; dla skazanych kobiet odbywających karę pozbawienia wolności po raz pierwszy, młodocianych i recydywistek penitencjarnych w warunkach zakładu typu zamkniętego oraz odbywających karę pozbawienia wolności po raz pierwszy i młodocianych w warunkach zakładu typu półotwartego. Ponadto mogą w nim przebywać chorzy na cukrzycę insulinozależną, kobiety poruszające się na wózku inwalidzkim oraz osadzeni objęci programem substytucji metadonowej. Ustalona pojemność jednostki organizacyjnej to łącznie 632 miejsca.

Jednostka organizacyjna położona jest w Warszawie przy ulicy Chłopskiego 71a i przylega do rezerwatu krajobrazowego przyrody „Olszynka Grochowska”. Areszt z dwóch stron otoczony jest torami kolejowymi. Kompleks budynków składa się między innymi z 6 oddziałów mieszkalnych, budynku administracji oraz części kwatermistrzowskiej.

Początki Aresztu Śledczego w Warszawie-Grochowie sięgają lat 70-tych. W wyniku uprzednio podjętych decyzji o powołaniu jednostki w 1970 roku Polskie Koleje Państwowe rozpoczęły budowę Zakładu Karnego w Warszawie-Grochowie, który miał być ośrodkiem pracy więźniów dla potrzeb kolejnictwa. W dniu 22 maja 1975 roku na podstawie Zarządzenia nr 19/75/CZZK Ministra Sprawiedliwości, zniesiono Areszt Śledczy w Warszawie-Pradze oraz Zakład Karny w Warszawie-Grochowie, podległe Wojewódzkiemu Zarządowi Zakładów Karnych

w Warszawie i utworzono Areszt Śledczy w Warszawie-Grochowie, przeznaczony dla kobiet. Jednostka ta składała się z 4 pawilonów mieszkalnych o pojemności 460 miejsc. W latach: 1987 - 1989 zaplanowano rozbudowę aresztu, polegającą na budowie kolejnego pawilonu mieszkalnego, garaży i kuchni oraz rozbudowie budynku administracji. W latach: 1988-1989 zrealizowano budowę pawilonu, kuchni i garaży. W 1989 roku prace zostały przerwane. Ponownie rozpoczęto modernizację aresztu w 2000 roku. Prace były wykonywane metodą gospodarczą przy pomocy osadzonych przebywających w jednostce. Rozbudowa zakończyła się w 2009 roku oddaniem do użytku nowego pawilonu mieszkalnego, o pojemności 226 miejsc. W 2012 roku jednostka zmodernizowała system zasilania w energię ciepłą. Rezygnacja z kotłowni olejowej na rzecz miejskiej sieci ciepłowniczej generuje oszczędności rzędu 400 tysięcy złotych rocznie.

Kadra jednostki, oprócz podstawowych zadań realizowanych zgodnie z zapisami kodeksu karnego wykonawczego, prowadzi również dodatkowe przedsięwzięcia w oparciu o nowoczesne i sprawdzone w praktyce metody oddziaływań. Należą do nich m.in. współpraca ze związkami wyznaniowymi, instytucjami i stowarzyszeniami takimi jak Fundacja „Dom Kultury”, Fundacja Ronalda McDonalda, Fundacja Happy Kids, Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy. W ramach współpracy z wymienionymi podmiotami w areszcie organizowane są programy resocjalizacji przygotowujące skazanych do poprawnego funkcjonowania w warunkach wolnościowych, aktywizujące zawodowo, integrujące, pomocowe, przeciwdziałające stygmatyzacji i wykluczeniu społecznemu. W jednostce realizowane są również autorskie programy resocjalizacji, umożliwiające skazanym wyrównywanie deficytów, nabywanie nowych kompetencji społecznych i w rezultacie sukcesywne usuwanie przyczyn powodujących wejście w konflikt z prawem. Kadra jednostki podejmuje oddziaływania włączające skazanych do udziału w szeroko pojętej kulturze. Na terenie aresztu funkcjonują: grupa teatralna skazanych kobiet "Nadzieja" prowadzona przez siostrę zakonną oraz grupa skazanych kobiet redagująca kwartalnik „W Kratkę” oraz blog. Realizacja tej innowacyjnej metody w warunkach więziennych możliwa jest dzięki

zaangażowaniu wolontariuszy Fundacji "Dom Kultury". Istotnym elementem readaptacji społecznej są organizowane kursy zawodowe, wyposażające uczestników w wiedzę teoretyczną i praktyczną, potwierdzoną świadectwami ich ukończenia. Kursy umożliwiają osadzonym naukę zawodu oraz gwarantują uzyskanie zatrudnienia w atrakcyjnych zawodach, takich jak: kucharz małej gastronomii, brukarz, fryzjer, konserwator terenów zielonych, florysta, krawiec, opiekun osoby starszej i niepełnosprawnej, operator usług utrzymania czystości. Areszt Śledczy w Warszawie-Grochowie realizuje również projekty dla osób pozbawionych wolności w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 finansowanego ze środków Funduszy Europejskich.

Aktualnie priorytetowym zadaniem realizowanym przez funkcjonariuszy i pracowników Aresztu Śledczego w Warszawie-Grochowie jest oddziaływanie na osadzonych poprzez zatrudnienie, zdobywanie przez nich kwalifikacji zawodowych, utrwalanie nawyku i kultury pracy. Skazane kobiety, oprócz miejsc pracy na terenie jednostki, mają zagwarantowaną możliwość zatrudnienia u kontrahentów zewnętrznych m.in. w WARS S.A. oraz w Mazowieckiej Instytucji Gospodarki Budżetowej MAZOVIA. Załoga jednostki uczestniczy w realizacji projektów edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do młodzieży szkół gimnazjalnych i średnich oraz studentów. Pierwszy z nich to projekt "Więzienie - stracony czas" realizowany przez Służbę Więzienną wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Otwocku. Zajęcia oparte są na scenariuszu i filmie prewencyjnym opracowanym przez Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Warszawie oraz Komendę Wojewódzką Policji z siedzibą w Radomiu. Drugim projektem są lekcje wychowawcze dedykowane młodzieży w ramach kampanii "Świadectwo - nie lekceważ ciemnej potęgi mocy". Realizacja działań z zakresu profilaktyki uzależnień na terenie jednostek penitencjarnych możliwa jest dzięki zawartemu porozumieniu pomiędzy Dyrektorem Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Warszawie a Prezydentem Miasta Otwocka oraz na podstawie Listu Intencyjnego pomiędzy Miastem Otwock, Komendantem Powiatowym Policji w Otwocku, Sądem Rejonowym w Otwocku i Okręgowym Inspektoratem Służby Więziennej

w Warszawie. Zajęcia cieszą się dużym zainteresowaniem zarówno kadry pedagogicznej jak i młodzieży. Funkcjonariusze tutejszej jednostki we współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego przy ul. Odlewniczej 8 w Warszawie współorganizują również kursy reedukacyjne w zakresie edukacji i uświadomieniu ludziom konsekwencji brawury za kierownicą oraz tragicznych skutków prowadzenia pod wpływem alkoholu czy narkotyków., w ramach szkoleń "Raz, dwa, trzy...zginiesz TY!". Kursy z udziałem osadzonych przebywających w warszawskich jednostkach penitencjarnych prowadzą psychologowie Służby Więziennej.

Z dniem 1 grudnia 2018 roku Minister Sprawiedliwości podporządkował Aresztowi Śledczemu w Warszawie-Grochowie Oddział Zewnętrzny w Popowie, którego oddziały typu półotwartego i otwartego przeznaczone są dla skazanych dorosłych i młodocianych mężczyzn, odbywających karę pozbawienia wolności po raz pierwszy. Oddział Zewnętrzny w Popowie powstał w związku z zapotrzebowaniem na zatrudnienie skazanych na terenie usytuowanego w sąsiedztwie Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej w Popowie. Położony jest na terenie województwa mazowieckiego w odległości ok. 45 km od Warszawy. Stan zaludnienia normatywnego Oddziału Zewnętrznego w Popowie wynosi 139 osadzonych. Skazani wykonują prace odpłatne i nieodpłatne zarówno na terenie OZ jak i w systemie bez konwojenta, w tym na terenie Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej w Popowie.

Wobec osadzonych w Oddziale Zewnętrznym w Popowie prowadzone są programy resocjalizacyjne, edukacyjno-profilaktyczne oraz kursy przyuczające w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 finansowanego ze środków Funduszy Europejskich. W ramach czasu wolnego skazani mogą korzystać z biblioteki, ponadto organizowane są zajęcia kulturalno - oświatowe i sportowe, które odbywają się na boisku sportowym, świetlicy oraz poza terenem jednostki penitencjarnej.

Dział Dozoru Elektronicznego

Systemem Dozoru Elektronicznego jest jednym z systemów wykonywania kary pozbawienia wolności. Polega

na kontrolowaniu zachowania skazanego przebywającego poza zakładem karnym, przy użyciu środków technicznych. Działy Dozoru Elektronicznego w ramach Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Warszawie, funkcjonują w Zakładzie Karnym w Siedlcach oraz Areszcie Śledczym w Warszawie Grochowie.

W 2018 roku na terenie Aresztu Śledczego w Warszawie - Grochowie w ramach struktury Działu Ochrony powołano dwa Zespoły Terenowe Systemu Dozoru Elektronicznego. W związku z rozbudową Systemu Dozoru Elektronicznego, zwiększeniu jego pojemności, w 2020 roku na terenie Aresztu Śledczego w Warszawie - Grochowie powołano Dział Dozoru Elektronicznego, w skład którego wchodzi czternastu funkcjonariuszy i sześciu pracowników cywilnych. Funkcjonariusze pełniący służbę w Dziale Dozoru Elektronicznego do swojej dyspozycji mają dwa samochody służbowe, które miesięcznie pokonują około 30000 km. Załogi Zespołów Terenowych Systemu Dozoru Elektronicznego realizują czynności materialno - techniczne w terenie, u osób objętych dozorem elektronicznym przez 24 godziny na dobę, 365 dni w roku,. Współpracują z Centralą Monitorowania i Podmiotem Dozorującym, który zleca wizyty na polecenie sądu, prokuratury, oraz kuratora. Obszarowo zakres działania funkcjonariuszy Działu Dozoru Elektronicznego Aresztu Śledczego w Warszawie Grochowie obejmuje województwa: warmińsko-mazurskie, podlaskie, mazowieckie oraz łódzkie.

Podstawowym zadaniem zespołów SDE jest przede wszystkim wykonywanie czynności materialno-technicznych związanych z wykonywaniem kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Realizacja czynności wykonywanych przez funkcjonariuszy Służby Więziennej polega na: sprawdzaniu warunków technicznych; instalacji urządzeń monitorujących; deinstalacji urządzeń monitorujących po zakończeniu lub przerwaniu odbywania kary, jak również wizyty związane z kontrolą lub naruszeniem warunków odbywania kary.